

«Депутаты эти ходят вокруг этих кармушак, хрукают вокруг этих кармушак, едят из этих кармушак.»

«Не ходите вы на эти выборы, всё равно обманут!»

Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь А. Р. Лукашэнка, сустрэча з журналістамі напярэдадні парламанцкіх выбараў, 1995 год.

Магілёўская Маладзёжная

№ 3 (5) 2000г.

Выдаецца з 1998г.

Заснавальнік і выдавец МГА Маладога Фронту

БАЙКОТ-2000

Гэтую падзею называюць фарсам. Адны. Святым абавязкам – іншыя. Але ж і тыя і другія – асновай дэмакратыі.

Выбары сапраўды зьяўляюцца тым універсальным інструментам, што дазваляе змяняць уладу негвалтоўным чынам. І анічога лепшага за такі сродак дасягнення згоды ў грамадстве чалавецтва лакуль не вынайшла.

У 1996 годзе зь ініцыятывы ППРБ у краіне адбыўся рэфэрэндум, вынікам якога сталіся змены ў Канстытуцыі, галоўнымі зь якіх аказаліся працягненне тэрміну паўнамоцтваў Прэзідэнта, наданьне яму права выдаваць дэкрэты роўня закону, а таксама рэарганізацыя парламэнту.

Тады вагі Парламент – Прэзідэнт сапраўды хісталіся непрадказальна... Яшчэ крыху і ППРБ будзе абвешчаны імпічмент. Але прайгралі.

Вынікаў рэфэрэндуму, акрамя такіх экзатычных краінаў, як Расея, Югаславія, Ірак і г. д. не прызнаў ніхто. І натуральна, усе ягоньня наступствы, а значыць і так званую Палату прадстаўнікоў, куды і прызначаныя сёлета выбары.

Чатыры гады шмат што змянілі з таго часу. Пад ціскам эўрапейскіх структураў і ўлада і, найперш, уплывовыя палітычныя партыі зрабілі шмат саступак у сваіх прычыпковых пазы-

цыях. Апошнія, прыкладам, пагадзіліся прызнаць дэ-факта тыя палітычныя ўмовы у якіх апынулася краіна асьля вышэйзгаданага рэфэрэндуму.

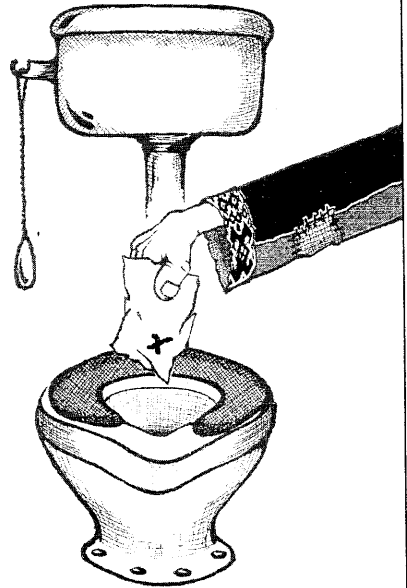
Але нягледзячы на шматлікія высілкі правесці свабодныя выбары, якія зрабіла Эўропа (АБСЭ), мэты яна не дасягнула. Для ўдзелу ў выбарах усіх палітычных сілаў краіны ад уладаў патрабавалася выканаць хаця б чатыры ўмовы, што дазволілі б нейкім чынам стварыць роўнасць усім удзельнікам выбараў. У адвольным парадку гэта:

- 1) пашырэнне паўнамоцтваў парламэнту;
- 2) вызваленне палітычных зьняволеных;
- 3) роўны допуск палітычных дзеячоў да СМІ;
- 4) выбарчыя камісіі павінны быць незалежнымі ад уладаў і складацца з прадстаўнікоў палітычных партыі і грамадзкіх аб'яднанняў.

Нягледзячы на гучныя заявы, палітычны клімат на Беларусі не змяняўся. І партыі прынялі складае, але досыць уважлівае рашэнне – ня ўдзельнічаць у выбарах.

Уладам як паветра неабходнае прызнанне парламэнту. Бо прайшло чатыры гады "працы" без аніякіх (!) афіцыйных кантактаў з цывільным бясэстам – раз, а па-другое бессэнсоўнымі зьяўляюцца ўсе падпі-

ГІРДКА НА ВІБАРЫ
ВСЕ НА ВІБОРЫ

саныя саюзнаыя дамовы з Расеяй, ратыфікаваныя непрызнавым нелегітымным парламентам.

Такім чынам выбары, што абвешчаныя ў гэтым годзе, ніякім чынам нельга лічыць свабоднымі і справядлівымі. Сярод кандыдатаў абсалютная большасць людзей ужо прыўладзе. А як вядома нам з матэматыкі ад перамены складаемых сума не змяняецца.

Таму на заканчэнне хацелася б пажадаць усяму студэнцкаму люду, ды ўвогуле моладзі не напружвацца і не хвалявацца – наш з вамі часяшчэ не прыйшоў. Але ўжо заўтра, мажліва на старонках гэтай жа газеты я буду прасіць вас прагаласа-

ваць, бо без сапраўдных выбараў краіну сваю не адбудуем.

Р. С. Студэнтам, ведаю, прыйдзеца цяжка. Як, дарэчы і намеснікам дэканаў па выхаваўчай працы, што будуць цягнуць на выбары. А потым "захварэйце", "забудзьцеся" прагаласаваць, і г. д. Помніце, вас падтрымлівае арт. 65 Канстытуцыі РБ: "Выбары зьяўляюцца свабоднымі: выбаршчык асабіста вырашае, ці ўдзельнічаць яму ў выбарах і за каго галасаваць".

Андрусь КАВАЛЁЎ

Слоўнік павіннаў

Асамблея няўрадавых арганізацыяў

Дэмакратычныя пераўтварэнні, што пачаліся на Беларусі на пачатку 90-х гадоў, сталіся моцным каталізатарам для зьяўлення і развіцця шырокага кола грамадзкіх недзяржаўных арганізацыяў (НДА). Кульмінацыйным момантам з'яўляюцца «трэцяга сэктару» Беларусі стала стварэнне ў 1996 годзе кваліфікаванай структуры—Асамблеі няўрадавых арганізацыяў Беларусі.

Асноўнымі функцыямі, закладзенымі ў падмурак дзейнасці Асамблеі НДА, можна лічыць наступныя: **прававая** (аказанне юрыдычнай дапамогі арганізацыям, уваходзічым у Асамблею, і прадстаўленне іх інтарэсаў у ворганах судовай і выканаўчай уладаў), **інфармацыйная** (стварэнне базы дадзеных недзяржаўных арганізацыяў і адзінай інфармацыйнай прасторы), **распрацоўка тактыкі і стратэгіі развіцця «трэцяга сэктара» Беларусі.**

Гэтыя напрамкі дзейнасці Асамблеі рэалізуюцца пры дапамозе шэрага структураў. Напрыклад, «мазгавую місію» (распрацоўку канцэптуальных палажэнняў развіцця «трэцяга сэктару») здыісцяе Працоўная група, куды ўваходзяць прадстаўнікі арганізацыяў-сябраў Асамблеі.

Выканаўчымі ворганамі Асамблеі

недзяржаўных арганізацыяў з'яўляецца Выканаўчае бюро (ВБ) і інфармацыйна-аналітычны цэнтар (ІАЦ).

У кампетэнцыю Выканаўчага бюро ўваходзіць правядзенне паседжаньняў Працоўнай групы і іншых мерапрыемстваў, вядзеньне базы дадзеных сябраў Асамблеі, прыём новых сябраў Асамблеі, выданне інфармацыйнага бюлетэня.

Інфармацыйна-аналітычны цэнтар выконвае функцыі, зьвязаныя з аналітычнай дзейнасцю, рыхтуе прапановы па стратэгіі і тактыцы Асамблеі, выдае аналітычны дадатак да інфармацыйнага бюлетэня і часопіс «Грамадзянскае альтэрнатыва».

Аналізуючы вопыт дзейнасці Асамблеі няўрадавых арганізацыяў, нельга не зазначыць, што сённяшня яна мае патрэбу ў рэарганізацыі. Аднаму з важных этапаў на гэтым шляху з'яўля-

ецца легалізацыя Асамблеі, што дае магчымасьць больш выразна удзельнічаць у грамадска-палітычным жыцці краіны, рэалізуюць нацыянальныя праграмы і г.д. Аднак паўстае пытанне: як пры такім прадстаўніцтве ў Асамблеі (больш за 500 грамадзкіх арганізацыяў) можна гэтага дасягнуць?

На дадзены момант прапанавана дзве мадэлі. Першая мадэль была прапанавана сп. Г.Грушавым. Яе сутнасць заключаецца ў тым, каб склікаць пленарную Асамблею, як сход, у які павінны ўвайсць па аднаму чалавеку ад кожнай арганізацыі, і гэтыя прадстаўнікі будуць заснавальнікамі новай арганізацыі пад назвай «Асамблея».

Ідэя другой мадэлі належыць сп. Б.Звозкаву. Ён прапанаваў зарэгістраваць Працоўную групу ў якасці рэспубліканскай арганізацыі, дзе адна частка сябраў выбіраецца з рэгіёнаў, другая — па функцыянальнаму прынцыпу аддзельных праграм (культурніцкіх, праваабарончых грамадзянска адукацыя і г.д.) і трэцяя частка — сябры абраныя на кангрэсе Асамблеі. Па якому шляху будзе развіцця Асамблея вызначыць рэспубліканскі Кангрэс НДА, які адбудзецца 19 лістапада 2000 г.

Спецыяльна для «ММ» -
Зьміцер ГРУМО

У МАГІЛЁЎСКІХ МАЛАДАФРОНТАЎЦАЎ ХВОРЫЯ НОГІ

Бо інакш цяжка патлумачыць іхнюю прагу дабрацца ўжо на другі паверх дзесяціпавярховіка на рашучымі пругкімі крокамі маладога арганізма, а ў поўнай нерухомасьці ды ў адмысловым прыстасаванні, то бок ліфце.

Ліфты ж нешта апошнім часам то стаяць нерухома па шэсьць месяцаў з-за звычайнага нядбайства, а бывае дык і злаўмысьнікі, як у нашым выпадку, возьмуць «пакарыстацца» кабелі сілкаваньня.

Прадстаўнікі прадпрыемства жылльёвай гаспадаркі на здарэнне разьвялі рукамі — на складзе нічога няма, але цягам усёго двух месяцаў абавязкова выправім...

Тое было ўжо занадта. Бо ў адной з кватэраў будынка, які напаткала такая непрыемнасць проста на 10-м паверсе жыў маладафронтавец. Ці сапраўды былі ў яго хворыя ногі, ці турбавалі клопаты цяжарнае суседкі, але ў наступным днём група мясцовых маладых "фашістувосціх нацонал-радикалов" прапапоўвала жыхарама дома па вул. Турава, 10 падпісца

пад патрабаваньнем тэрміновага ремонту ліфтоў.

У гарвыканкаме, дзэята, куды былі прынесены сем праўскія подлісаў, заяўнікаў ветліва папрасілі перадаць абурэнне людзей у прадпрыемства жылльёвай гаспадаркі. Там сустрэлі прызна. Ды доўга не маглі зразумець, што такое МГА МФ (заяўнік) і чаму на літаральна мове. Але заяву зарэгістравалі і паабяцалі разабрацца ў "чачніні" месяца.

Але чаго ня зробіць боль у нагах! Прачакаўшы літаральна два тыдні, няўрымсьлівія маладзёны рыхтуюць заяўку на пікет ля гарвыканкама на гэтую тэму. Але тут ужо сустрэлі непрыхаванае неразумьне сваіх надзённых праблемаў. Спн. Барсукова А. В., загадчыца аддзелу пісем, катэгорычна адмовілася прымаць паперчыну. Але боль калі-некалі робіць чуды і таму, прадэманстраваўшы неаблагод веданьне закону аб масавых мерапрыемствах, маладыя людзі дамагліся прыёму заявы, якую нават зарэгістравалі (вось гэта дэмакратыч-

насьць!).

Тым часам ліфты не працавалі, надзеі на ПЖГ зьніклі з кожным крокам на прыступку, а да недазволенага (хутчэй за ўсё) пікету чакаць ажно пятынаццаць дзён...

Вось і ўзьнікае тут новая задума — а ці не налісаць ліст самому... М. А. Краснову, старшыні Магілёўскага гарвыканкама? Задумана — зроблена. У старшыні прасілі кампрамісу — вы «нам» запускаеце ліфты, мы «вам» ня ідзем на несанкцыянаваны пікет (на 100% не дазволілі б на цэнтральнай плошчы, «заганалі» б «у рэзэрвацыю»). І ня трэба будзе некаму апраўдвацца навошта засудзілі магілёўцаў, што сьціпла прасілі адрамантаваць свой ліфт.

Праз нейкія тры дні ўвесь магілёўскі МФ сьвяткаваў перамогу! З трэцяга заходу, выключна законнымі сродкамі, змарнаваўшы ўсяго 31 аркуш паперы і 16 гадзінаў часу. А што ж вы думалі? Ногі, хаця мо і не каштоўнейшыя за галаву, але таксама патрабуюць да сябе вялікага клопату.

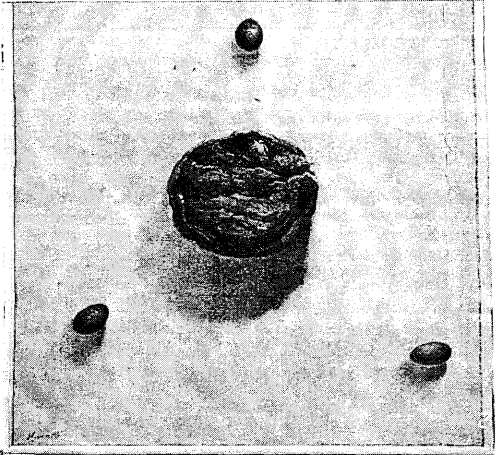
Андрусь КАВАЛЁЎ

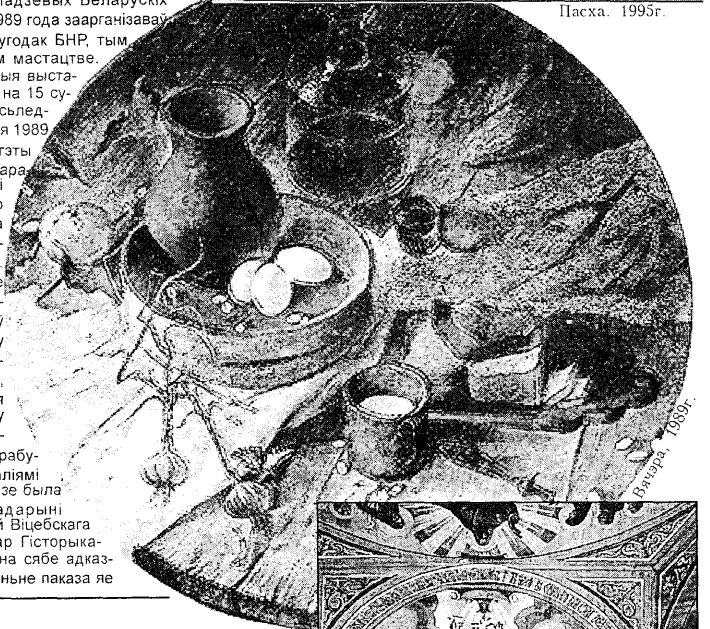
Мастак Алесь Пушкін Аўтабіяграфія

У 1978 годзе паступіў у Рэспубліканскую школу-інтэрнат па музыцы і выяўленчаму мастацтву імя І.О.Ахрэмчыка. Вучыўся у П.П.Шарыпы да 1983 года, у 1983 годзе паступіў на I курс манументальна-дэкаратыўнага мастацтва Беларускага Дзяржаўнага Тэатральна-Мастацкага інстытута. (Цяпер Беларуская Ака-

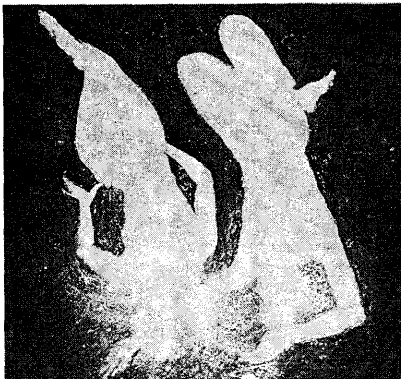
дэмія мастацтваў). Яшчэ ў школе, у 1982 годзе ўдзельнічаў у стыійных выступленьнях вучняў супраць самаўпраўства адміністрацыі (складалі петыцыі, патрабаванні адміністрацыі, аб'яўлялі галадоўкі і г.д., але за межы школы гэтая інфармацыя не выходзіла). У 1984 годзе прызваны ў Савецкую Армію, служыў у Афганістане, у 1986 годзе дэмабілізаваўся і аднавіўся на II курс БДТМІ. У 1988 годзе ўдзельнічаў у студэнцкім руху (2 Вальны Соім Маладзёвых Беларускіх Суполак, Вільня; Дзяды - 88). 25 сакавіка 1989 года заарганізаваў першы перфоманс - святкаваньне 71-х угодкаў БНР, тым самым распачаўшы сац-арт у Беларускім мастацтве. Тады ж і напісаў маніфест сац-арту. Першыя выставы і перфомансы ў сьценах БДТМІ. Арышт на 15 сутак, узбудзьжэньне крымінальнай справы і следства па святкаваньні Дню Волі. 14-21 ліпеня 1989 года - Менскі гарадзкі суд прыгаварыў за гэты ўчынак да 2-х год умоўна зь лягядовым паражэньнем у правах. Адбыўся пакараньне і вучыўся ў БДТМІ. У 1990 годзе расьпісаў фэа Рэспубліканскай школы-інтэрната па музыцы і выяўленчаму мастацтву імя Ахрэмчыка. Гэта мая дыплёмная работа. Пасьля яе абароны выбіраю накіраваньне ў Віцебск, на працу. 25 сакавіка 1991 г. першая персанальная выстава артафактаў дэкаратыўнага мастацтва (сац-арту) у Віцебску. Ёй папярэднічалі перфомансы сац-арту: «7 лістапада», «Віцебск за кратамі», «Вясна», «Вольнасьць», «Каханьне». Гэтая выстава была першым новым крокам у постсавецкім мастацтве Віцебска. Упершыню сац-арт з'явіўся ў Віцебску разам з Перабудовай. Галоснасьцю. Дзакратыяй — рэаліямі таго часу. Гэтая ж выстава ў поўным складзе была перавезена ў Гародню, дзякуючы сладарыні Міхневіч, якая на той час была старшынёй Віцебскага Фунда Культуры. Але ў Гародні, дырэктар Гісторыка-археалагічнага музэя А. Салаўёва ўзяла на сябе адказнасьць за закрыцьцё выставы і недапушчэньне паказа яе гарадзёнкам, бо я не падпарадкаваўся патрабаваньням цензараў з абкаму КПСС зьянць некаторыя ўжо разьвешаныя працы і інсталляцыі. Таму, 6 чэрвеня 1991г. у Гародні выстава так і не адчынілася. Я вымушаны быў перавезьці карціны ў Менск. Падчас пучу 1991 года я вывесіў бел-чырвона-белы сьцяг над ратушай горада Віцебска. А пасьля прызнаньня дзяржаўнай сымболікі «Пагоня» і Абвяшчэньня Дзяржаўнай незалежнасьці Беларусі абвясціў аб заканчэньні свайго творчага

Пасха. 1995г.

Вучыра. 1989г.

працяг на стар. 4

План п'ятыякі расей. 1995г.

Мастак Аляксандр Пушкін.

Аўтабіяграфія

працяг са стар. 4

перыяду «Сац-арту», альбо «Дыкляратыўнага мастацтва». З 1992 года, у складзе Мастацкай Майстэрні Беларускае Каліцкае Грамады, удзельнічаў у рэстаўрацыі й рэканструкцыі насценнага жывапісу Магілёўскага Катэдральнага касцёла. Там жа напісаны мной фрэскі: «Сьвятая Цэцылія, патронка Музыкі і Сьпеваў», «Сьвятый Архангел Міхаіл, заступнік зямлі Беларускай». Тады ж у Менску, у ДOME Літаратара адбылася мая другая персанальная выстава. А 23 кастрычніка 1992 года адбылася персанальная выстава ў Магілёве. Тым часам, у выніку дапамогі з Амерыкі беларусаў-эмігрантаў, якіх заарганізаваў на гэта Сяргій Сакалоў-Волюш, была адкрыта 23 сакавіка 1993 года першая прыватная Галерэя сучаснага мастацтва ў Віцебску «у Пушкіна». Упершыню ў постсавецкім перыядзе мастацтва ў горадзе Віцебску зьявілася і аформілася, як зьява галерэя сучаснага постмадэрнізму ў жывапісе маладых Беларускіх мастакоў з Полацка, Гародні, Віцебску, тых твораў канца 80-х -- пачатку 90-х гадоў, што вучыліся са мной у БДТМІ. За 1993-1995 г.г. было праведзена 8 значных выставаў жывапісу, графікі, скульптуры, сучаснай фатаграфіі, плястычнага перфомансу. Усё гэта рабілася на свае заробленыя сродкі, ані Міністэрства культуры, ані арганізацыі й фонды не падтрымалі галерэю. Яна была

першай лабараторыяй-эксперымантам апошняга накірунку сучаснага мастацтва ў Віцебску і Беларусі. Куратары-мастацтвазнаўцы галерэі: Ларыса Міхневіч, Міхал Баразна. Пасьля 1994 году на галерэі зьмены палітычнага клімату не маглі не адбіцца, яе дзейнасьць падверглася ідэялягічнай абструкцыі з боку гарадскіх выканаўчых улад. Прадчуваючы яе закрыцьцё, я даў згоду на правядзеньне ў памяшканьні галерэі 25-27 лістапада 1995 года і зьезду Беларускіх Нацыяналістаў. У выніку галерэя была зачыненая. Акцыя першай прыватнай галерэі Сучаснага Мастацтва ў Віцебску яшчэ праходзілі ў 95-96 г.г. у розных памяшканьнях у Віцебску, але было бессэнсоўна нешта ладыць у горадзе, дзе афіцыйныя гарадзкія чыноўнікі забаранялі праводзіць гэтыя мерапрыемствы, нацкоўвалі міліцыю на нас, забаранялі ці рэкамэндавалі дырэктарам тых устаноў, дзе мы прасілі месца правядзеньня, гнаць нас і г.д. Адбылася дзяржаўная дыскрымінацыя ўсяго беларускага, а насаджалася усё «славянскае». Да таго ж будынак, дзе мясьцілася мая майстэрня быў аддадзены Віцебскай Епархіі і Уладам Віцебскі і Аршанскі, епіскап РПЦ Дзьмітрый праз свайго спужку - айца Анатоля Рабкіна вядома ж, расейца, — загадаў мне вызваліць памяшканьне. Віцебскае абласное ўпраўленне арганізацыі Саюза Мас-

такоў Беларусі мне майстэрню не выдзяляла, хоць стаю я на чарзе з 1991 году. Таму 1 траўня 1997 года я канчаткова пакінуў Віцебск, бо быў змушаны выехаць разам з карцінамі і зборам галерэй ў мястэчка Бобр, на радзіму. Апошняя мая выстава ў Віцебску «Біяграфія» адбылася ў лютым 97 года, у эстэтычным цэнтры «Маладзік». У мястэчку Бобр зь лета 1995 года я распісаў новаабудаваную царкву Сьв. Мікалая-Цудатворца. За леты 96, 97 г.г. я закончыў роспіс царквы. Гэта мой апошні быўны манументальны твор. У жыўні я абвясняўся там, і жыву разам з жонкай у мястэчку Бобр, у сваім невялікім доміку. 11-26 сакавіка ў Воршы, у гарадскай выставачнай зале прайшла мая тэматычная выстава жывапісу, графікі, сцэнаграфіі, да гэтага яшчэ забароненай ў 1996 годзе ў Віцебску, Ірыны Бабенка, дырэктарам філармоніі. Першы вопыт працы па афармленьні спектакля ў мяне быў у 1993-1994 г.г., калі ў Беларусі Драматычным тэатры імя Я.Коласа ў Віцебску разам з рэжысёрам В.Масьлюком мы ставілі У.Шэкспіра «Кароль Лір». Другі спектакль «Фрэнк Юлію» Аўгуста Стрындберга я аформіў у тым жа тэатры ў 1997 годзе. Афармляў сцэну і касцюмы 7 Міжнароднага фестывалю сучаснай хэраграфіі ў Віцебску ў 1994 годзе. Удзельнічаў у міжнародных выставах (Масква, Нямеччына). Працы ў ДММ Беларускай Акадэміі архітэктурнага музэю Полацка, гарадскіх музэях Воршы, у прыватных зборах Расеі, Беларусі, Нямеччыны, Латвіі.

1995г.

Показкі

Бацька з сынам едуць на кірмаш. Сын увесь час лупецка кабылу папругаў. Тата кажа:
- Сынку, не рабі балюча кабыле, а то будзьма біцца!
- Тпр-р-ру...
- Чаго ты?
- Ну калі біцца, дык біцца...

- Якая розьніца паміж палякам і беларусам?
- Калі паляк мочыцца ў ракавіну, ён адтуль спачатку дастае посуд.

Аднойчы слон уцёк зь менскага заапарку. Праз гадзіну тэлефануе ў міліцыю мужык з прыграднай вёскі: «Подажыце! Па майё дзялянцы ходзе нейкая вялікая шэрая пачвара з двума хвастамі! Топча мой агарод і адным хвастом ірве агуркі!» Міліцыянт: «І што яна зь імі робіць?» Мужык: «Ат!.. Вы ўсё адно не паверыце!»

Прыехалі вертыкальшчыкі падымаць саўгас «Светлы Путь». Пытаюцца:
- Ну што, Пятровіч, можаш даць пляч літраў малака на карову?
- Гэта можна.
- А шэсьць?
- Ну дзе пляч там і шэсьць.
- А сем?
- Ну трэба пастарацца, напэўна, змагу.
- Ну, а дзесяць дасі?
- Не-э. Гэта ўжо адна вада будзе.

Аб'ява

Да ўвагі навучэнцаў 9-11 класаў, студэнтаў і абітурыентаў.

Зь 1 лістапада 2000 года для вас пачынаюцца **бясплатныя** курсы з удзелам **вядомых навукоўцаў і выкладчыкаў** Магілёва і Менска па наступных прадметах: **гісторыя і культура Беларусі, эканоміка, паліталогія, права, экалогія, асновы журналісцкага майстэрства, ангельская мова.**

Чакаем Вас!

Запіс слухачоў да 31 кастрычніка.

Тэл. для даведак:

25-64-73

(панядзелак, пятніца)

МАЛАДЗЬЖА
вул. Ленінская, 27-50

Асоба галоўнага рэдактара ўсвятляецца.

@Магілёўская Маладзёжная

Заснавальнік Магілёўскага гарадзкага арганізацыя Маладога Фронту.
Адрэса рэдакцыі: вул. Ленінская, 27-50, г.Магілёў, тэл. 25-64-73, 22-64-19,
факс 25-64-73, E-mail: mahfm@newmail.net
Для донісай: а/с 25, 212030, г. Магілёў-30

Спасылка пры перадрукоўцы на *Магілёўскую Маладзёжную* абавязковая.
Меркаваньні аўтараў могуць не супадаць з пунктам гледжаньня рэдакцыі.
Наклад 299 асобнікаў. На правах рукапісу.